

Munch-Petersen: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen priste Ministerens Initiativ, fordi Ministeren efter 10½ Aars Forløb har fremsat dette Lovforslag paa Grundlag af den Betænkning, som blev afgivet i 1923. Jeg mener ikke, der er saa megen Grund til Lovprisning, da det foreliggende Lovforslag jo ikke betyder nogen afgørende Ændring i det nuværende Skolesystem. Den største Ændring, som indeholdes i dette Lovforslag, er Bestemmelsen om, at Undervisningspligten af Kommunerne kan udvides til at vedvare til Udgangen af det Skoleaar, i hvilket Barnet er fyldt 15 Aar. Denne Bestemmelse kan naturligvis have kulturel Betydning, idet det kan være af Værdi, at alle Børn gennemgaar en Undervisning paa mindst 8 Aar, og samtidig kan den have praktisk Betydning med Hensyn til den bestaaende Mellemskole. Jeg kan derimod under ingen Omstændigheder gaa med til, at denne Bestemmelse skulde have nogen videre social Betydning, for Spørgsmaalet er ikke løst med, at man siger, Forældrene skal underholde Børnene, fra de er 14 Aar, til de er 15 Aar, i Stedet for at de eventuelt vilde blive arbejdsløse efter at have staaet fire Aar i Lære; hvis de efter Skolegangen alligevel skal underholdes, faar det ingen Betydning i social Henseende. Selvfølgelig kan man sige, at Børnene lige saa godt kan undervises et Aar mere; naar Resultatet alligevel bliver, at de kommer til at gaa arbejdsløse; men under alle Omstændigheder kan det aldrig være nogen virkelig Løsning af Spørgsmaalet om Ungdomsarbejdsløshed, for naar Forældrene tager deres Børn ud af Skolen, naar den undervisningspligtige Alder er forbi, er det ikke, fordi Flertallet af Forældrene er opfyldt af Ønsket om, at deres Børn skal lære saa lidt som muligt, men det er, fordi de gerne saa hurtigt som muligt vil have de Par Skillinger, som disse Børn kan tjene ved deres Arbejde, idet Børnene jo hurtigere kan komme ind i et Arbejde, naar de kommer tidligt i Lære — eller Byplads, eller hvad de nu kommer i. Men desværre viser det sig saa, at de unge Mennesker senere i hvert Fald kommer ud i lange Arbejdsløshedsperioder. Spørgsmaalet kan altsaa ikke løses paa denne Maade. Det er heller ikke nok at give gratis Undervisning ud over 14 Aars Alderen, Spørgsmaalet er her som paa alle andre Omraader, der angaar den højere Undervisning, om den lige Ret til at benytte denne højere Undervisning er sikret alene ved, at Undervisningen er gratis, hvis der ikke ogsaa sikres Underhold til de studerende, som skal gennemgaa denne

højere Undervisning. Og paa samme Maade, som Spørgsmaalet maa stilles med Hensyn til den højere Undervisning i det hele taget, maa Spørgsmaalet stilles ogsaa med Hensyn til Udvidelsen af Undervisningspligten for dette ene Aar; man burde saa ogsaa sørge økonomisk for de Børn, som skal gennemgaa dette Aar, eller give deres Forældre et Tilskud.

Med Hensyn til de andre Bestemmelser, som det foreliggende Lovforslag indeholder, er de i mange Henseender nøjagtigt som de nugældende. Der er visse Bestemmelser med Hensyn til Skoleklasserne, men de er i Virkeligheden som Helhed meget ubestemte: Efter § 18 deles Folkeskolen i Klasser efter Skolens Børnetal. Det skal tilstræbes, men man vil altsaa ikke sikre, at Børnene inddeles i Aldersklasser i alle Skoler.

I § 45 findes Bestemmelser med Hensyn til Børns Erhvervsarbejde, og der bestemmes, at intet skolepligtigt Barn maa anvendes til erhvervsmæssigt Arbejde forud for Skoletiden paa de Dage, det skal gaa i Skole. Det er altsaa kun i ganske bestemt begrænset Omfang, dette erhvervsmæssige Arbejde forbydes. I Stykke 3 i samme Paragraf siges:

„Ved erhvervsmæssig Arbejde forstaas i denne Lov Arbejde mod Vederlag for andre end Barnets Forældre (Pleje-forældre) eller Værg, for saa vidt Forældrene eller Værgen har Barnet boende hos sig“.

Jeg vil gerne spørge Undervisningsministeren, hvorledes dette skal fortolkes, især med Hensyn til Spørgsmaalet Plejeforældre, for det er jo ikke helt ualmindeligt, at man tager Børn i Pleje og forbinder visse økonomiske Hensigter dermed, saaledes at Børnene skal udføre et vist Arbejde for Plejeforældrene. Derved bliver denne vage Formulering jo farlig.

Med Hensyn til selve Skolens Disciplin bestemmes i § 35:

„Børnene er pligtige at vise Lærerne Høflighed og Lydighed og nøje at rette sig efter de Forskrifter, de maatte give.“

Undervisningsministeren kan, om fornødent, give nærmere Regler om, hvad der skal iagttages ved Anvendelse af legemlig Revselse“.

— altsaa almindelige Bestemmelser om, at Lærerne har Ret til at kræve Høflighed og Lydighed af Børnene og ogsaa har Ret til at anvende legemlig Revselse; det skal ganske vist nærmere bestemmes af Undervisningsministeren, hvorledes denne legemlige Revselse skal anvendes, dog kun for saa vidt Undervisningsministeren finder